

ASJAOLUD, ÕIGUSTUSED, REPRESSIOONID, KORD

Asjaolud, olukorrad, tavadsevad õigustada repressiivset (mahasuruvat) käitumist.

Asjaolud... õigustused... repressiivne käitumine.

See on tavapärane asjade käik, ei ole erand. Paistab, et igaüks on ümbritsetud mingi asjaolu poolt ja saab sellest õigustuse, et oma spontaansust, oma loomingulisust..., oma emotsioone maha suruda.

Näib nagu selline lähenemine olukorrale oleks kindlustus, julgestus vältimaks liiderlikku, pidurdamatut käitumist, et otsida tasakaalu, et kindlustada kindlust...

Kindlapeale -ennemuistsetel aegadel- pidi inimolend kohanema oma ümbrusega. Praegusel ajal on inimolend oma tegevuse üles ehitanud nii, et kohustab keskkonda kohanema temaga. Ja see ongi viis, kuidas inimintelligents ja tema manipuleerimise võime on järk järgult loonud asjaolud, õigustused, et säilitada korda.

“Kord! Kord saali! -ütleb kohtunik (eesti keeles öeldakse: vaikust!), kui pööbel protesteerib mingi ebaõiglase või õiglase –vahet pole!- otsuse pärast. Kord!”

-Ennekõike kord!

-Missugune kord?

-Kehtestatud! See, mille seadus on peale pannud; seadus, mis on loodud võimuka poolt, et sellest kasu, tulu saaks ja kehtestada kontroll. Kui ei seda ei oleks, siis ei saavutaks me jätkusuutlikku arengut. Kord majja!

Näib nagu oleksime mingil sõjaväkke värbamisel:

“Kord! Need on kapteni käsud. Need on komandandi käsud. Need on kolonelleitnandi käsud. Need on koloneli käsud. Need on kindrali käsud. Need on kindralkapteni käsud!” Oh!...

Peaks ütlema:

-Härra! Jah, Härra! Jah, härra! (eesti keeles: Just nii!)

-Ma ei kuulnud hästi...

-Jah, härra! Jah, härra!

-Ah, jaa!

Ja niiviisi muutub kord maagiliseks väljendiks: “ajude lüpsmine”.

Ja igaüks, omal moel, seab end korda sisse. Aeg-ajalt on vempe, sõimu kehtestatud, ”lahasesse pandud, fikseeritud” korra suhtes, ja väikesi korralagedusi või mittekuuletumisi..., selleks et luua uus lüpsjate kord: need kees ajusid lüpsavad.

Oleme imetajad, kas pole? Peame end lüpsma, kas pole?

Palve tähenduses ei näi olevat palju korda; vähemalt see, mida siin avastame. Jah! See ei korda, on erinev, tal on teine toon... ja nii lihtne kui oleks siseneda korda! Ja oleks üks palve ja iga päev ütleks seda sama. Oleksime korrastatud!. Noh, pigem küll rohkem unised, kui ärkvel; meile tehakse hommikul ülekohut, pannes meid mõtlema! Meid tabatakse ootamatult, ettevalmistamata ja siis, sa kas ei kuula või kurdad külma saali pärast... Kes teab! Sa varjad end ”kes teab” kilbi taha, oma mitteteadmise toetuseks.

-Ei. Minule anna midagi..., midagi, mis oleks korrastatud. Korrastatud, korrastatud, korrastatud. Sest minu arvuti...

-Ah! Sul on PC: ”Personal computer”? Sinu arvuti! Sina oled oma arvuti alluvuses, käsutäitja, loomulikult. Ah! Siit tulenevadki arvutid (hisp ordenador; orden: kord): käsust, korrast; et luua uus kord!

-Uus? Ei! Kehtestada kord!

“Uus Kord” oli enne Teist Maailmasõda kuulus fraas, välja antud füürer Adolf Hitleri poolt. “Uus Kord”. Kehtestatud, loomulikult. Aga kõik haarasid kiiresti ühe fraasi ja nii toodi sisse uued korrad: kiriku käsud, sakrament (hisp: *orden sacerdotal*), seaduslik kord, “teie teenistuses”... ah!, ja see “teie käsul, teie käsutuses”. Nagu sõjaväelased: “*Teie käsul*”. Kõigil seljas kasakate munder või siis Briti Tema Kuningliku Kõrguse Armees oma või...

On mudeleid, mida valida. Küsimus on olla... -asjaolude, tingimuste ja õigustuse baasil- nende teenistuses, käsutuses.

Korrast tulenevad käsud meenutavad meile meie asjaolusid ja annavad meile –et neid võimalikult hästi taluda- õigustused. Ja, samaaegselt, on käsud õigustatud asjaolude modifitseerimiseks.

-Ai, milline segadus, ai, milline segadus, ai, milline segadus!...

-Ei, ei. Ei ole mingit segadust.

-Jah. On segadus, on segadus! Näib nagu räägiks mingi paisa (Kolumbia ühe maakonna naine), kes muudkui keerutab ja keerutab, ütlemata seda, mida peab ütleva.

-Ai, milline segadus, ai, milline segadus; ai, milline segadus!..., mis ma siis teen selle asjaolu ja õigustusega. Anna mulle üks selge käsk, et ma..., et ma seda selgelt näeksin.

-Selgelt! Selgelt või...?

-Selgelt.

-Selgelt?

On suhteliselt lihtne, et igaüks –või iga üks- näeks oma asjaolu.

Loomulikult!, on kordi kus ei ole teada, mis..., mis see asjaolu on.

No kõik see, mis ümbritseb ümbruskonna, keskkonna mõttes –et alustada kõige kaugemalt- tavad, normid, religioon, rock’n’roll, bluus, copla (üks hisp laulustiil)... Degas, Picasso..., etikett, käitumine, mis on... keelatud, lubatud...soovitav, mitte soovitatav, vastuvõetav, mittevastuvõetav, pervertne, suuremeelne või... kes teab! Jah, ma tean seda: helde, lahke või alatu...

Need on nii enam vähem –enam vähem-, hästi kokkuvõetult, asjaolud. Järelikult ei tule ütlus “kes teab!” arvesse. Jah, ma tean seda.

Aga vahel see, mida teatakse ei meeldi.

-Mulle ei meeldima olla selline, sest ma... mina tahtma olla nagu nõukogude kodanik. Mina ei tahtma olla Ohio, mina ei tahtma olla Bogotaast. Elegantsem, rohkem ummikuid ja rohkem vägivalda. Mulle meeldima vägivald, sest see olema etteaimamatu. Üllatav.

-Aga sina olema homo sapiens ja teadma oma asjaolusid. Sa aktsepteerid asjaolusid või sa lood ise oma asjaolud? Sul on asjaolud või oled vallaline?

-Ai, milline segadus!...Ai, milline segadus, ai, milline segadus! Sellest ei saa keegi sotti!

Õigustused on õigusemõistmine, õigusemõistmine, õigusemõistmine...

Ai, õigusemõistmine! Kui kaunis naine, silmad kinni seotud ja hoiab kaalusid käes! Kaalud, mis ei liigu, sest pole kedagi kes nendega kaaluks..., sest need on roostes!

Ai, õigusemõistmine, õigusemõistmine! Ta ei taha näha!, et mitte olla aus, õiglase. Ai, Proua Õigus!

Kui kummaline! Sümboliks pandi naine: see kõige ebaõiglasemalt koheldu. Kuid, et seda kompenseerida, siis pandi kinniseotud silmadega daam. Ei pandud mingit säravat karvase rinnaga tõmmut meest. Me ei kujuta seda ettegi, tõsi?

See on nagu prantsuse revolutsioon ja see proua koos valla tissiga. Usun et vasak. Seega tekib idee, et revolutsioon on *topless sex-appeal*.

Aga nendel aegadel juba eksisteerisid, juba eksisteerisid –ja kõikidel aegadel-kavandid, visandid. Ah!, kavandid, visandid! Ja tehti üks visandike ja nii sa jäidki koos *'per omnia saecula saeculorum, amén'*. See on ladina keel.

Jah. Õigustused, õigusemõistmine. Õigusemõistmises –õigusemõistmises-õigusemõistmine ütleb, ja igaüks on jurist. Oo-jaa. Oo-jaa. Oo-jaa. Oo-jaa.

- Mis "oo-jaa?"

-Et on, jah, igaüks kohtunik.

-See veel puudus! Kui me ei oleks igaüks kohtunik, see oleks kaos! Me hammustaksime, me sööksime ära, me ründaksime, me sikutaksime kõrvust!...

-Kõrvust?

-Jah, kõrvust!

-Ah...Milline barbaarsus!

-Ja igal ühel, loomulikult, on oma kood. Oma karistuse kood.

-Karistuse?

-Ja, jah. Piinaks. Karistuse, karistuse, karistuse kood. Eksimused, mis on sooritatud kombekuse vastu, eksimused, mis on sooritatud inimeste välimuses. Piinad, piinad, piinad!

-Ah...

-Need on "karistuse õigustused"

-Jah!

-Ah! Samuti on majanduslikke õigustusi ja nii...

-Jah, aga sügavuti vaadeldes on need karistused.

-Ah!, (järgneb hisp keelne laul südamepiinast) Ah! Sellepärast me olemegi sellised "karistajad"!

-Jah. Ja karistame seda enda ees-, üleval-, all-, paremal-, vasakul olevat..., selle eest ta nii ilus on, et ta nii inetu on, et ta maailmarändur on... või milleiganes pärast! Kas mitte juhuslikult ei ole rohkem või vähem selge, et kõigil on mingi defekt ja järelikult võib neid karistada?

Ai! Seaduste rakendamine..., kui hästi see kõigil välja tuleb!:

-Ei, see on jube! See on kohutav! Tundub uskumatu, teha sellist asja, sellises kohas! See ei ole õigustatud!, sest nii... ja sest naa... Seda ma sulle ütlen. Ära sa kellegile räägi, aga sa oled minuga nõus, et...

-Oh!, jaa, loomulikul. Sul on õigus.

-Kas mul on õigus või mul ei ole õigus?

-Jah, jah, jah! Terve maailma õigus on sinu poolel.

“Kogu maailma õigus”.

-Kuule, see on küll raske! Kuule!, kuidas sa selle “kogu maailma õiguse” saavutad?” Ülemaailmne või ainult Euskal Herria (Baskimaa) oma? Sina saad enda poole kogu maailma õiguse? Kuule, noormees, sa oled dominikaan! Kogu maailma õiguse? “Kogu maailma õigus on sinu poolel.” Ja terve maailm mõtleb nii nagu sina? Väljaarvatud too, ega?

-Jah, loomulikult!

Millised fraasid –tõepoolest?-, nii kenad, nii absoluutsed, nii diktaatorlikud. Iga ühe sügavustes on ablas imperialism! Ja ablas!, eh?. “Kogu maailma õigus on sinu poolel!”. Materdaja! Materda materdajat!

Jah, jah, jah. Üks hästi juhitud diktatuur on tegelikult pääsemine. Sest, loomulikult, kui sa ei õigusta end teiste ja ümbitseva ees, siis asjaolud..., loomulikult, pööraks selle anarhiaks!

-Anarhia! Mis anarhiaga lahti on?

-See on halb! Sest seal ei ole korda! Sest ütleb järsku: “Kuulge, teeme õige ühe laulu!”. “Ja sõnad? Ja muusika?”. “Ma ei tea! Kohe paneme kokku. Teeme ühe laulu!”. “Aga... mille kohta?”. Mille kohta tahad. Ploomide kohta: “Tachunta-pam, ploomid sulle; Tachunta-pam, ploomid mulle. Ai, kui ilus punane värv sul on, kui hästi see sulle sobib. Ploomid sulle, ploomid mulle. Sulle kivikene ja mulle viljaliha”. Ja ongi, laulukene, olemas, kas pole? Hommikune laulukene. Ja mina sünnin viljaliha ja sulle annan kivikese, ja vaata ise kuidas saad. Üks diktaatorlik laul ploomidest, kas pole?

-Just nimelt: anarhia!

-Ah, jaa...

-Aga kas te ei näe, ei näe, kas teie ei näe seda korda, mis kosmoses on?

-Kosmoses... Kus kohas?

-Kosmoses!

-Ah, kosmoses! Mis ma näen?

-“Näen, näen”. “Mida näed?”. “Ühte asjakest”. “Mis asi see on?”.

-Nüüd, pimeduses, natukene. Vähe asju näen. Aga, olgu!, võime teha mingi jõupingituse.

-Kosmiline kord! Ah! Ja mismoodi see kord end õigustab? Ja millised asjaolud on kosmilisel korral?

-Olgu, olgu! No kosmiline kord on nii korrastatud, et ei vaja enda õigustamist, ega, ega... Ehk siis, asjaolu on see sama.

-Ahhhhh!

-Kui kosmilist korda ei oleks, ei...

-Mis ei?

-Ei... ei koidaks, näiteks!

-Ahhhh!... See on korra tõttu. Ja seega, miks härjad armuvad kuusse? ”See härg armus kuusse” (hisp lauluke)... Mis sorti kord see on? Kõigepealt tuleb härjad maha lüüa, enne kui kuhugile minna! Kõik härjad oleksid surnud täiskuu ajal. Sest praegu on meil ka täiskuu aeg! Valgus on meil tasuta! Milline korralagedus!, kas pole?, kasutada ära täiskuu. Seal kaugel, vaesekene, korrastatud: kasvav, kahanev, noor, täis... Ja kordab ja kordab. Milline ori! Missugune orjus on kosmilises korras! Missugused orjad, kuule! Seal ei välju keegi orbiidilt. Merkuur on omal kohal, Pluuto, Uraan... Kuule, missugune kord!, kas pole?

-Uffff! Olgu!...

-Aga äkki nii nagu seal üleval on mingi kord, on mingi kord ka all. All oleme meie, ja meie peame säilitama mingit korda. Olgugi et seespool on meil maks paremal ja pankreas vasakul pool; ja üks sapipõis. Kuigi meil on teatud korrapäratus, vasak kops kahe sagaraga ja parem kolmega... Psss! Kust mina tean! Üks trahhea siin, rõngastega, halvasti paigutatud... Ausalt öeldes... on olemas teatud korrapäratus. Enamuses on paremakäelised ja neil on vasak ajupoolkera paremini

arenenud kui parem, ja vasakukäeliste peale vaadatakse halva pilguga... Aga nüüd juba vähem. Aga olgu, see kõik on natuke tasakaalust välja viiv, kas pole?

-Ja, aga selle pärast. Selle pärast veelgi enam vajame korda, sest me oleme tehtud sisemiselt tasakaalust-väljas-olevatena, ja selle tulemusena, peame paika panema mingi korra.

-Jaa...

Palve Tähendus hoiatab meid, kisendab meile!... asjaolude kohata, millega me modifitseerime asjaolud ja võtame omaks korra, välise, väljapoole, mis ei vasta sisemisele korratusele; mõistes "korratuse" all seda, mida mõeldakse, mida tuntakse, mida ettekujutatakse, fabuleeritakse, spekuldeeritakse...

Ei! Ei midagi sellist! Ei, ei. See on maha surutud. See käib läbi asjaolude ja õigustuste filtri ja seega see, mis välja tuleb on... kes teab?

Ja, jah. Ma tean seda. Välja tuleb see, mida teised tahavad näha, ja ma näitan seda mida mina tahan näidata, selleks et nagu kord ja kohus varjata seda, mida tõeliselt tunnen.

See on väga tavaline, kas pole?

-Sest, loomulikult –ütleks igaüks-, kui ma end näitan, väljendan ja ütlen ja näitan mida tunnen, siis oleks see austuse puudumine.

-Jah, aga... austuse puudumine on ka sellele mõtlemine!

-Ei, ei, ei! Ei ole see sama.

-Ah, ei?

-Ei, ei, ei. Vaatame seda asja. Üks asi on see, mis välja tuleb, see on see, mis on kehtiv, ja see, mis sul sees on, on... ma ei tea.

-Tead küll.

-Olgu, jah ma tean seda, aga ei taha öelda.

-Ah!, jaa...

Sellise ilmselguse ees või selliste ilmselgete õigustuste, asjaolude, repressioonide, korra ees... kuidas on võimalik käsitleda mingit palvuslikku hetke? Tuleks luua kiire ja vahetu süsteem, et mitte õigustmõista, mitte korrastada, mitte alla suruda...

Mind kutsutakse palvetama... ja ma pean olema valvas!, sest see, mis sellest kutsesest välja voolab on vaja inkorporeerida ja lubada sel minu sees tegutseda, et teada, tunda, kes ma tegelikult olen!

Sest, kindlapeale, kõige õrnemast lapseeas peale on mulle öeldud, mida ma pidin tegema, mida ma pidin mõtlema, kuidas ma pidin rääkima, kuhu maani pidin uskuma, millesse pidin uskuma, mida pidin ütleva, millest pidin vaikima...

Kes ma tegelikult olen? Kas ma olen kord? Kas ma olen õigustus? Kas ma olen repressioon? Kas ma olen asjaolu? Jah. Võin öelda, et olen kõike seda üheaegselt, aga samuti võin öelda, et ma ei ole midagi sellest. Kuid ei. Ma ei tea, kes ma täpselt olen. Sest on olemas üks varjatud maailm, kummardan seda ja vastandan ümbruskonnaga.

Oma intiimsuses olen see, kes ma olen, aga ma ei ole selles ka päris kindel; sest katkematu tegutsemine kamufleeritult, šokeerib, haavab mind. See paneb mind sisenema šokki, *shock-i*. Ning pealegi ma küsin: *"Kas pole mitte nii, et see visioon, mida ma näen, intuiivselt tunnetan, mida mõtlen, varjan, hoopiski asjaolude, repressioonide, asjaolude, korra tagajärg, tulemus? On lihtsalt üks sisemine vastus, aga see ei ole minu sisemine olemus, olend! Sest tõenäoliselt ei ole sisemist olemust ja välimist olemust olemas! See on olnud sapiensi vajadus, et paremini petta, et paremini valetada!"*.

See on see, mida sina näed. See on see, mida ma lasen sul minust näha. Et sa kujundaksid minust idee mida mina tahan; mis kindlapeale oleks see, mis sulle meeldiks. Või see imidž, mis minust tekib, oleks piisavalt mõjukas, et niiviisi end sinu üle kehtestada ja teha nii, et sa mulle kuuletuksid.

Kosmose kord! Ai, milline piin, vaev! Mida ütleks Universum... seal kus kosmos on! Mida ütleks luule või poeesia! See mis oleks vaba ja ei pea olema mingi kvartett, sekstett või kaheteist-silbiline või ükskõik missugune teine kord.

Mida ütleks liilia... või geraanium, kui teda kasutatakse kui sõjakavalust vallutuseks või kui kingituseks! Mida ütleks roos, oma okastega, kui esile kerkivad vaid tema õielehed ja ei respektieritaks okka tipu peent stiili!

Mida ütleks Universum, kui teda üritatakse klassifitseerida, korrastada, mõista... ja tema kohata teada saada! Kas ta muutuks tumeaineks? Poeks häbi pärast peitu, nähes, et teda tahetakse korrastada ja selle korra all õigustada ükskõikmissugust käitumist, ükskõikmissugust peale surumist...?

Mida ütleks Looming, kui kuuleb, et “on öelnud”, et “on andnud”, et “on korrastanud”...! Mida ütleks Looming selliste deliiriumite kohta...?

Kui iga päev ma loodud olen,

uskumustes elan, kuid... mitte riides.

Alasti olles tunnen... sooja või külma!

Ja alasti olles kujutan ette...

ning kõndides lähen end teostama,

otsides oleks mul käes

minu kirglikult ihaldatud soovid.

Ai!... Aga mind riietati, mind õpetati,

mind korrastati, mind sunniti ja mind hoiatati.

Ja nüüd olen ma konstruktor-mänguasi mecano,

mehhaaniliselt ebausaldan,

ma ärritun, muutun vägivaldseks ja panen end maksma!

Ma ei tunne end.

Ma tunnen end tundmatu universumina.

Ma tunnen end andestamatu patuna!

Ma tunnen end jälitatuna ja ma varjan end.

Ma röövin iseenda!

Ja kui minu kohta küsitakse, siis räägin teisest!

Ja kui mind vajatakse, ebausaldan.

Uurin kasu saamise kohta, otsin omakasu!

Ma liigun teral,

noa terava tera...teraval teral...

Ja niiviisi ma kukun!, löikan sisse, veritsen!

Süüdistan end!, mind süüdistatakse!,

süüdistan ja karistan, ja mind karistatakse.

Kas see on elu?

Või on see õigustus, et nende asjaolude tõttu

võin olla vaid elav piinleja!... sisse löiganu, löikav!?

Pagendatud võõraste nõuannet eest!

Pagenduses mina kinnisideesse, teadmata, kes olen!

Pagenduse tähtsuse kinnisideesse, minu väikese mässu, vastuhaku tõttu...

mis on viinud mind üksindusse, ängistusse, depressiooni!...

.....

*Et olen hüljanud oma armastuse,
sest kehtestatud kord palub "tähdendusega" armastust,
preventsiooni tähendust, hoolitsemise tähendust, ajaplaani tähendust,
personaalsete nõudmistega enesehinnangule, enese eest
hoolitsemise...tähdendust!...*

*Konstruktor-mänguasjad. Liigendatud konstruktor-mänguasjad...
sõbralikest, armastusvääretest ja korrektest tunnetest,
kuid hingetud.*

Milline piin, piin, piin!...
